Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Directorate

Sikkerhetsmelding

Mottakere av sikkerhetsmelding: (sett kryss)

☐	Sdir :	Sjøfartsdirektoratet
☐	A:	16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
☐	U:	Utvalgte utenriksstasjoner
☐	P:	Produsenter av utstyr evt. undergrupper
☐	O:	Offshorerederier / plattformsjefer / operatører
☐	H:	Hovedorganisasjoner
☐	Kl.s.	DNV, LP – , BV – GL -, ABS Norge
☒	Andre:	Norsk Sjømannsforbund, Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjøoffisersforbund, Det Norske Maskinistforbund, Fiskebåtredernes Forbund og Sør-Norges Trålerlag

Nr.: SM 01-2008

Dato: 20.05.2008

Saksnr.: 200815092-1

Alvorlige personulykker om bord på fiskefartøy

Bakgrunn:

Ulykkesstatistikken for personulykker viser en urovekkende høy andel av personskader om bord i fiskefartøy. Alvorlighetsgraden varierer, men det er i mange tilfeller snakk om stygge kvestelser som medfører langvarig sykefravær, og i noen tilfeller også varige mén. De fleste av denne type ulykker skjer under arbeid på dekk og i lasterom. Fiskere i aldersgruppen 18-29 år er overrepresentert i statistikken over personulykker, noe som er ekstra bekymringsfullt.

Det kan synes som det i enkelte tilfeller er alvorlig svikt i opplæringsrutiner, mangelfull risikovurdering og sikkerhetsgjennomgang av arbeidsoperasjoner, utilstrekkelige vernetiltak og svært mangelfull oppfølging av arbeidstakere med lite erfaring. Dette er forhold som representerer brudd på **Forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip (ASH-forskriften).**

Tiltak:

Sjøfartsdirektoratet vil presisere det ansvar rederi og skipsfører har for å ivareta arbeidstakernes sikkerhet og helse i alle forhold som har tilknytning til arbeid eller fritid om bord i fiskefartøy. Rederiet har det overordnede ansvaret for at bestemmelser i regelverket gjennomføres om bord, mens skipsfører har ansvaret for implementering av rutiner og tiltak.

ASH-forskriften stiller en del ufravikelige krav:

- § 2-6 Nødvendig opplæring skal gis før personer blir satt til arbeid i områder hvor det er alvorlig risiko. Opplæringen skal kunne dokumenteres.
- § 2-2 Risikovurdering skal foretas regelmessig for å avdekke potensielle farer om bord. Dersom det avdekkes risiko for arbeidstakernes sikkerhet og helse, skal det iverksettes tiltak for å fjerne eller redusere faren. Arbeidstakerne skal bli gjort kjent med innholdet i risikoanalysen og hvilke tiltak som skal iverksettes.
- § 2-3 Rederiet og skipsfører skal sørge for at arbeidet organiseres under hensyn til den enkeltes alder, kyndighet og øvrige forutsetninger.
- § 3-3 Personlig verneutstyr skal være hensiktsmessig i forhold til de farer det skal forebygge, passe til forholdene og til brukeren.

- § 4-5 Det skal gis opplæring og utarbeides skriftlig arbeidsinstruks for bruk av arbeidsutstyr som kan medføre særlig fare for liv og helse.
- § 9-5 Det skal brukes verneutstyr under arbeidsoperasjoner om bord. Det presiseres at utstyret spesifisert her ikke nødvendigvis vil være tilfredsstillende dersom risikovurderingen tilsier at det må brukes annet eller bedre utstyr enn forskriften krever.

ASH-forskriften finnes i sin helhet på: http://www.lovdata.no/for/sf/nh/xh-20050101-0008.html

Rune Teisrud
sjøfartsdirektør

Ove Tautra
avdelingsdirektør